

MINISTERSTVO PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

INŠPEKCIA V SOCIÁLNYCH VECIACH

Číslo spisu: 10120/2024-M_OdISVKE
Číslo záznamu: 43008/2024

PROTOKOL O VÝSLEDKU DOZORU

PRI VYKONÁVANÍ OPATRENÍ SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY

CENTRUM PRE DETI A RODINY DEDINA MLÁDEŽE

Na základe poverenia č. 75/2023/OIvSPODaSK zo dňa 11.07.2023 vykonali poverení zamestnanci Inšpekcie v sociálnych veciach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ISV“) dozor podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a) tretieho bodu zákona č. 345/2022 Z. z. o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o inšpekcii v sociálnych veciach“) nad dodržiavaním zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 305/2005 Z. z.“) v rozsahu plnenia povinností pri vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „opatrenia SPODaSK“):

- podľa ustanovenia § 6 - dbať na to, aby nedochádzalo k ohrozovaniu alebo porušovaniu práv dieťaťa, zabezpečovať dieťaťu ochranu a starostlivosť, ktorá je nevyhnutná pre jeho blaho a ochranu jeho právom chránených záujmov pri rešpektovaní jeho práv;
- podľa ustanovenia § 7 ods. 3 - nepoužívať formy telesných trestov a iné hrubé alebo ponižujúce formy zaobchádzania a formy trestania dieťaťa, ktoré mu spôsobujú alebo môžu spôsobiť fyzickú ujmu alebo psychickú ujmu. Pri vykonávaní opatrení nepoužívať ako výchovný prostriedok zákaz kontaktu s rodičmi a ďalšími blízkymi osobami;
- podľa ustanovenia § 49 ods. 4 - zabezpečovať dieťaťu zdravotnú starostlivosť

dozorovaným subjektom podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. c) zákona o inšpekcii v sociálnych veciach - **Centrom pre deti a rodiny Dedina Mládeže**, Brigádnická 1, 946 03 Dedina Mládeže, IČO: 00350311 (ďalej len „dozorovaný subjekt“ alebo „centrum“), vo veci [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej len [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] alebo [REDAKOVANÉ]).

Dozor začal dňa 11. 07. 2023 a dozorovaným obdobím bol čas od 01. 01. 2023 do 11. 07. 2023.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona o inšpekcii v sociálnych veciach sa pri výkone dozoru postupuje primerane v súlade so základnými pravidlami kontrolnej činnosti podľa zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole v štátnej správe“), jeho ustanovení § 8 až § 13, ak samotný zákon o inšpekcii v sociálnych veciach neustanovuje inak.

Poverení zamestnanci v rozsahu nevyhnutnom na predmet dozoru využili oprávnenia podľa ustanovenia § 11 zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe a vyžiadali od dozorovaného subjektu spisovú dokumentáciu¹ [REDAKOVANÉ] (ďalej len „spisová dokumentácia“), iné súvisiace písomnosti a zrealizovali riadené rozhovory so zástupcami centra. Vo svojich zisteniach ISV vychádzala z takto získaných informácií.

¹ Spisová dokumentácia [REDAKOVANÉ];

ZISTENÉ NEDOSTATKY
DOZOROM BOLO ZISTENÉ, ŽE DOZOROVANÝ SUBJEKT SI
NEPLNÍ POVINNOST'
PODĽA USTANOVENIA § 6 a § 7 ODS. 3 ZÁKONA Č. 305/2005 Z. Z.

Podľa ustanovenia § 6 zákona č. 305/2005 Z. z. subjekty, ktoré vykonávajú opatrenia SPODaSK sú povinné dbať na to, aby nedochádzalo k ohrozovaniu alebo porušovaniu práv dieťaťa, zabezpečovať dieťaťu ochranu a starostlivosť, ktorá je nevyhnutná pre jeho blaho a ochranu jeho právom chránených záujmov pri rešpektovaní jeho práv.

Podľa článku 3 ods. 2 Oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí o dojednaní Dohovoru o právach dieťaťa č. 104/1991 Zb. (ďalej len „Dohovor“)² má mať dieťa takú ochranu a starostlivosť, aká je nevyhnutná pre jeho blaho, súčasne berúc ohľad na práva a povinnosti jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo iných jednotlivcov právne za neho zodpovedných. Všetky činnosti týkajúce sa dieťaťa musia brať plne do úvahy jeho najlepší záujem. Dieťaťu musí byť taktiež poskytovaná primeraná starostlivosť v prípade, keď ju nemôžu poskytnúť rodičia alebo iné za dieťa zodpovedné osoby.

Podľa ustanovenia § 45 ods. 1 písm. a) zákona č. 305/2005 Z. z. je centrum pre deti a rodiny (ďalej len „centrum“) zariadením zriadeným na účel vykonávania opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia.

Podľa ustanovenia § 7 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. je pri vykonávaní opatrení zakázané používať všetky formy telesných trestov na dieťaťu a iné hrubé alebo ponižujúce formy zaobchádzania a formy trestania dieťaťa, ktoré mu spôsobujú alebo môžu spôsobiť fyzickú ujmu alebo psychickú ujmu. Taktiež je zakázané používať ako výchovný prostriedok zákaz kontaktu s rodičmi a ďalšími blízkymi osobami, sociálne vylúčenie, vyžadovanie neprimeraných fyzických výkonov, zásahov do vonkajšieho vzhľadu a nosenia znevažujúceho oblečenia, neodôvodnené zasahovanie do stravovania a iné výchovné prostriedky a postupy práce, ktoré dieťaťu môžu spôsobiť poníženie a môžu neprimerane zasiahnuť do jeho ľudskej dôstojnosti. Voči dieťaťu je zakázané použiť výchovný prostriedok len preto, že je súčasťou rovnakej skupiny detí ako dieťa, pri výchove ktorého má byť použitý výchovný prostriedok. Dieťa nesmie byť zodpovedné za rozhodovanie alebo určovanie výchovných prostriedkov pre iné dieťa.

Výbor pre práva dieťaťa v Všeobecnom komentári č. 8 (2006)³ k Dohovoru uvádza, že dieťa má právo na ochranu pred telesnými trestami a inými formami krutého alebo ponižujúceho trestania. Definuje „telesné“ alebo „fyzické“ trestanie ako akékoľvek trestanie, počas ktorého sa používa fyzická sila a ktorého úlohou je zapríčiniť určitý stupeň bolesti alebo nepohodlia, bez ohľadu na jeho miernosť. Z pohľadu výboru je telesné trestanie za každých okolností

² Oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí o dojednaní Dohovoru o právach dieťaťa č. 104/1991 Zb.

³ [vseobecny-komentar-c-8-pravo-deti-ochranu-pred-tesnymi-trestami-anglicky-jazyk.pdf \(gov.sk\)](https://www.gov.sk/Assets/Attachments/14222/vseobecny-komentar-c-8-pravo-deti-ochranu-pred-tesnymi-trestami-anglicky-jazyk.pdf)

ponižujúce. Okrem foriem telesného trestania existujú aj ďalšie netelesné formy trestania, ktoré sú však rovnako kruté a ponižujúce a teda sú v rozpore s Dohovorom. Ide o tresty, ktoré dieťa znevažujú, ponižujú, degradujú, nútia ho obetovať sa, zastrašujú, strašia alebo zosmiešňujú.

Výpočet výchovných prostriedkov a postupov podľa vyššie uvedeného ustanovenia zákona nie je taxatívny, dáva však jednoznačný obraz o tom, aké prostriedky, postupy či spôsoby nie je možné pri vykonávaní opatrení používať, a to napriek tomu, že priamo nie sú súčasťou tohto výpočtu. Zásadným je tiež, že uvedené je vylúčené používať nielen ako sankciu, ale aj ako postup práce, nech už je základ čerpaný z akýchkoľvek odborných zdrojov a nech sú dôvody, či ciele takýchto postupov, motivované akýmkoľvek dobrým úmyslom.

Opis výchovných prostriedkov je podľa ustanovenia § 1 písm. w) vyhlášky č. 103/2018 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 103/2018 Z. z.“) náležitou súčasťou programu centra.

ODŮVODNENIE NEDOSTATKOV ZISTENÝCH DOZOROM

I. NESPLNENIE POVINNOSTÍ PODĽA USTANOVENIA § 6 A § 7 ODS. 3 ZÁKONA Č. 305/2005 Z. Z.

1. ISV začala dozor nad dodržiavaním zákona č. 305/2005 Z. z. pri sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele na základe oznámenia doručeného ISV podľa ustanovenia § 5 zákona o inšpekcii v sociálnych veciach.
2. Z Programu centra (ďalej len „Program“) vyplýva, že vychovávatelia centra môžu „ukladať výchovné prostriedky len na základe dôslednej analýzy konania dieťaťa s prihliadnutím na jeho vek, pohlavie, mentálnu úroveň a osobnostné špecifiká. Je zakázané používať všetky formy telesných trestov na dieťati a iné hrubé alebo ponižujúce formy zaobchádzania a formy trestania dieťaťa, ktoré mu spôsobujú alebo môžu spôsobiť fyzickú ujmu alebo psychickú ujmu“. Medzi základné výchovné prostriedky v centre patria odmeny a sankcie, ktoré sú v Programe popísané na stranách č. 24. – 27., rovnako sú uvedené aj príklady previnení a zoznam výchovných prostriedkov, ktoré je možné uložiť za previnenie. Vymedzené sú tiež opatrenia na predchádzanie porušovania pravidiel. Pri každom nedodržaní povinností sa najskôr určujú pozitívne prvky správania, ktoré sa majú oceniť. Až následne vychovávateľ s dieťaťom analyzuje negatívne aspekty správania a dohodne uloženie výchovného prostriedku. V Programe je tiež uvedené, že v samostatne usporiadaných skupinách, najmä však v špecializovaných skupinách sa využíva aj bodovací systém – tzv. plusové body a mínusové body.
3. Centru bol dňa [redacted] od [redacted] [redacted] elektronickou formou doručený podnet [redacted] (ďalej len [redacted]), ktorý [redacted] zaslal viacerým inštitúciám. [redacted] v podnete poukazuje na to, že [redacted] „[redacted] fyzické tresty [redacted] a to opakovaným kľáčaním na kolenách bez udania dôvodu a bránenie [redacted] v presadzovaní ľudských práv [redacted]“; „... [redacted] uplatňuje na deťoch kolektívne tresty a používa slovné urážky k deťom“. Oznamovateľ ďalej poukazyval na to, [redacted] „je v priestoroch detského domova [redacted] od [redacted] k intímny stykom“ a „[redacted] viditeľné zhoršenie duševného stavu“, zhoršenie zdravotného stavu na rukách, nohách a so zrakom. [redacted] počas ochorenia nebol privolaný lekár. V podnete [redacted] aj to, že [redacted] „v kontakte [redacted] a vyhrážajú sa [redacted] rozdelia a [redacted] pripravovať [redacted] že zostane [redacted]“.
4. ISV preverila postup pri ukladaní výchovných prostriedkov v centre riadenými rozhovormi so [redacted] [redacted] na základe ktorých zistila, že centrum aplikovalo nepovolený výchovný prostriedok u [redacted], a to „kľáchanie“, pričom [redacted] spisová dokumentácia súčasne neobsahovala záznamy a ani iné informácie, ktoré by poukazovali na uloženie

tohto výchovného prostriedku. Ani individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa sa nezameriaval na riešenie situácie [REDAKOVANÉ], ktorá vznikla po jeho aplikovaní/uložení. V súvislosti s uloženým neprípustným výchovným prostriedkom, [REDAKOVANÉ] v spolupráci s [REDAKOVANÉ] u detí v rámci s [REDAKOVANÉ] zisťovali ich názory na jednotlivých [REDAKOVANÉ] prostredníctvom vyplnených dotazníkov.

- Z vedeného rozhovoru s [REDAKOVANÉ]⁴ vyplynulo, že [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], ktoré sú umiestnené v centre „detailné informácie“ a informácie [REDAKOVANÉ] sa k [REDAKOVANÉ] dostávajú sprostredkované cez [REDAKOVANÉ], a nie je vzhľadom [REDAKOVANÉ] v častejšom kontakte.
- [REDAKOVANÉ] tiež uviedol, že o trestoch používaných na [REDAKOVANÉ] sa dozvedel až z emailu, následne [REDAKOVANÉ] bližšie okolnosti, [REDAKOVANÉ] sa s [REDAKOVANÉ], ktoré [REDAKOVANÉ] uvedené skutočnosti priznali a dohodli sa, že urobia „zisťovanie atmosféry“ v skupine cez dotazníky.

Z rozhovoru ďalej vyplynul mechanizmus ochrany detí, ktorý je v centre rozdelený do dvoch úsekov „je to úsek samotnej starostlivosti a odborný tím“. Každý z týchto úsekov má svojho vedúceho, teda vychovávateľa a tím psychológov a sociálnych pracovníkov. Obe skupiny sú v intenzívnom kontakte s deťmi, ktoré sú tak „chránené z dvoch strán“. Plán práce je tvorený tímovo, musí ísť o dohodu a [REDAKOVANÉ] do tvorby plánu vstupuje vtedy, keď sa nevedia dohodnúť.

- [REDAKOVANÉ] ďalej ISV [REDAKOVANÉ] že: „... o tých sankciách [REDAKOVANÉ], že boli použité, [REDAKOVANÉ] o tom žiadne informácie, že deti kľáčali.“; „takáto sankcia je neprípustná. Je to v rozpore s našim, s našimi pravidlami, s etickým kódexom“.
- Na otázku, či podľa [REDAKOVANÉ] všetci zamestnanci centra vnímajú rovnako postup pri ukladaní výchovných prostriedkov, [REDAKOVANÉ], že: „... ako [REDAKOVANÉ] zabezpečiť, aby všetci zamestnanci vždycky konali správne... [REDAKOVANÉ] naozaj môžem svojím prístupom a prostredníctvom [REDAKOVANÉ] vytvárať nejaký systém [REDAKOVANÉ], že ten [REDAKOVANÉ] systém je dosť dobrý na to, že my zachytíme mnoho pochybení, ktoré potom riešime. Ale áno, nemusíme to v tom momente zachytiť. [REDAKOVANÉ] som presvedčený, že o tomto by sme sa dozvedeli“.
- Vo veci ukladaní výchovných prostriedkov [REDAKOVANÉ], že, ak sa ukladá sankcia, tak v centre zasadá tzv. trojkoalícia, (vychovávateľ, psychológ a sociálny pracovník)⁵.

⁴ Rozhovor s [REDAKOVANÉ] dňa [REDAKOVANÉ];

⁵ Rozhovor s [REDAKOVANÉ] dňa [REDAKOVANÉ];

- K predmetu dozoru [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], ktorá uviedla, že o kľačaní [REDAKOVANÉ] sa [REDAKOVANÉ] až priamo [REDAKOVANÉ]⁶. Vo vzťahu ukladania výchovných prostriedkov iným deťom v centre [REDAKOVANÉ], že „nemáme tú vedomosť, deti sa mi nikdy s ničím takým nezdôverili“; „nezdôverili sa, dokonca aj keď sme robili tie dotazníky, v rámci tých individuálnych rozhovorov neodznelo“. Z rozhovoru s [REDAKOVANÉ] vyplynulo, že v dotazníkoch niektoré deti ako neprimeraný výchovný prostriedok uviedli kľačanie, čo následne [REDAKOVANÉ] riešil s konkrétnym zamestnancom. Používanie tohto neprimeraného výchovného prostriedku bolo s deťmi odkomunikované už pri administrovaní dotazníkov, neskôr aj pri pozorovaní detí na skupine, primerane k ich potrebám a intelektu. Pri dvoch deťoch s intelektom v rámci subnormy sa prejavilo fantazírovanie, preto sa [REDAKOVANÉ] pri práci s nimi zameriavala na osobné prežívanie vzniknutej situácie.
5. [REDAKOVANÉ] rozhovoroch uvádzali informácie o použití dotazníkov, ktorými zisťovali spokojnosť detí v centre, pričom sa prieskum spokojnosti týkal [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] - [REDAKOVANÉ]. Tento dotazník bol centru poskytnutý iným centrom, a to [REDAKOVANÉ]. Nie je zrejmé, či sa jednalo o štandardizovaný dotazník a pre akú situáciu sa má použiť.
 6. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] oznamoval podnet ako mimoriadnu situáciu, ktorá bola elektronickou formou odoslaná na Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a na Okresnú prokuratúru v [REDAKOVANÉ]. Vo veci k uloženým výchovným prostriedkom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] bolo uvedené, že [REDAKOVANÉ] túto situáciu a konštatované, „že došlo k pochybeniu [REDAKOVANÉ] na skupine a toto pochybenie bude ďalej riešené“. Dôvodom konania [REDAKOVANÉ] bolo, že [REDAKOVANÉ] spolu s [REDAKOVANÉ] sa navzájom „obviňovali z krádeže, alebo vzájomného obťažovania, čo si dnes už presne [REDAKOVANÉ] nepamätá. Keďže sa nedalo zistiť, kto komu ublížil a [REDAKOVANÉ] sa v tom čase v kuchyni [REDAKOVANÉ] s ďalším dieťaťom do školy, [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] v kuchyni na cca 5 min kľačať. Postupne (v danom čase) sa priznali, kto a prečo začal, kto, čo komu vzal“. [REDAKOVANÉ] ďalej [REDAKOVANÉ] „že tento spôsob riešenie situácie nikdy v minulosti a ani v súčasnosti U [REDAKOVANÉ] dokonca nikdy [REDAKOVANÉ] ani iné výchovné opatrenie. [REDAKOVANÉ] vylučuje akékoľvek fyzické týranie [REDAKOVANÉ]“.
 7. Situácia vo veci uloženia výchovného prostriedku [REDAKOVANÉ] všetkým trom deťom sa mala stať ešte v mesiaci [REDAKOVANÉ], avšak centrum sa túto informáciu dozvedelo až v mesiaci [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (bližšie v bode 3. protokolu).
 8. Zo záznamu z pohovoru s [REDAKOVANÉ], ktorý [REDAKOVANÉ] realizoval [REDAKOVANÉ] vyplynulo, že [REDAKOVANÉ] kolektívne tresty, niekedy povie vulgárny výraz, nie však konkrétnemu dieťaťu, pričom sa to stáva vo vyhrotených situáciách najmä s deťmi v pubertálnom veku. [REDAKOVANÉ] slovné spojenie „krišpín hora dolina“. Avšak

⁶ Rozhovor so [REDAKOVANÉ] dňa [REDAKOVANÉ];

ďalej [REDAKOVANÉ], že niekedy [REDAKOVANÉ] na konkrétne [REDAKOVANÉ] slová ako „debo, tuplas, trkvas“, pričom neskôr mala byť takáto situácia s dieťaťom vysvetlená. Ďalej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] „[REDAKOVANÉ] vulgárnych slovných urážok adresne používaných voči konkrétnemu dieťaťu“⁷. Z realizovaných rozhovorov a ani z analyzovaných dokumentov nevyplývalo, kedy [REDAKOVANÉ] používať kolektívne tresty, aké konkrétne tresty [REDAKOVANÉ] a ktorým deťom, či kedy [REDAKOVANÉ] slovné urážky smerom k deťom, najmä smerom [REDAKOVANÉ].

9. Dňa [REDAKOVANÉ] a dňa [REDAKOVANÉ] boli upozornené na porušenie pracovnej disciplíny pre použitie nevhodných výchovných metód a [REDAKOVANÉ] im bolo zo strany vedenia centra ako opatrenie nariadené absolvovanie psychologického vyšetrenia do jedného mesiaca od dátumu upozornenia. Z rozhovoru [REDAKOVANÉ] vyplývalo, že [REDAKOVANÉ] už nepracujú v [REDAKOVANÉ], kde je aj [REDAKOVANÉ], pričom [REDAKOVANÉ] na [REDAKOVANÉ].
10. Vzhľadom na vyššie uvedené ISV konštatuje, že dieťaťu bol uložený zakázaný výchovný prostriedok, a to kľáčanie, avšak tento nebol v spisovej dokumentácii zaznamenaný. Situácia bola popísaná len v dokumentoch, ktorými bola nahlásená mimoriadna udalosť, ako aj v zázname [REDAKOVANÉ] s [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] nevhodné slovné [REDAKOVANÉ] aj smerom ku konkrétnym deťom, pričom [REDAKOVANÉ] v pohovore [REDAKOVANÉ] sú v protiklade.
11. [REDAKOVANÉ] v rámci šetrenia situácie vo veci uloženia neprimeraného výchovného prostriedku upozornil [REDAKOVANÉ] na porušenie pracovnej disciplíny, nariadil im absolvovanie psychologického vyšetrenia do jedného mesiaca od uloženia upozornenia, zakázal používať nevhodné výchovné metódy, nariadil dodržiavať pracovný poriadok, vrátane Etického kódexu zamestnancov centra a [REDAKOVANÉ] preradil na [REDAKOVANÉ].
12. Z uvedeného ďalej vyplýva, že centrum nemá vypracovaný dokument, postup, ktorý by riešil popisovanú situáciu ani podobné situácie. Mechanizmus kontroly tzv. „trojkoalície“ si neplní svoj účel, ak sa o už použitých výchovných prostriedkoch zamestnancov dozvedá s odstupom času, a to [REDAKOVANÉ]. Preradenie [REDAKOVANÉ] je čiastkovým riešením, ktoré ale neznamená neukladanie neprimeraných/zakázaných výchovných prostriedkov, ako ani zabezpečenie ochrany detí v tejto skupine. Rovnako použitie dotazníka nemá výpovednú hodnotu, bol použitý len v jednej [REDAKOVANÉ], čo nie je možné považovať za zabezpečenie resp. dbanie na to, aby nedochádzalo k ohrozovaniu alebo porušovaniu práv všetkých detí umiestnených v centre v iných skupinách.
13. ISV taktiež centrum upozorňuje, že centrom zaužívaný pojem „trojkoalícia“ je vyslovene nevhodný aj vzhľadom na to, že v „opozícii“ sa ocitá dieťa samotné.

⁷ Záznam z vyjadrenia [REDAKOVANÉ] k podnetu [REDAKOVANÉ];

14. Centrum pri uloženom výchovnom prostriedku nepostupovalo podľa vypracovaného Programu v časti W – Taxatívny opis výchovných prostriedkov, ktoré je možné uložiť za nedodržanie povinností podľa písmena v), vrátane času ich trvania a možnosti prehodnotenia výchovného prostriedku, ak s jeho použitím dieťa alebo plnoletá osoba, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, nesúhlasia.
15. ISV teda konštatuje, že dozorovaný subjekt uložil dieťaťu nepovolený výchovný prostriedok, pričom nezohľadnil dôvody, ktoré správanie dieťaťa vyvolali, neprihliadal na individuálne špecifiká každého dieťaťa zvlášť, jeho osobnosť, a to najmä s dôrazom na účinnosť a primeranosť uloženého výchovného prostriedku, čím vystavil dieťa ohrozeniu podľa ustanovenia § 7 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z., a teda mu spôsobil, mohol spôsobiť fyzickú ujmu alebo psychickú ujmu. Nastavený mechanizmus ochrany detí v centre v dvoch líniách, na strane jednej prostredníctvom vychovávateľiek a na strane druhej zastúpenej psychológmi, sociálnymi pracovníkmi vzhľadom na riešenú situáciu vyznieva ako nefunkčný, nakoľko sa o uložení nevhodných výchovných prostriedkov deťom centrum dozvedelo až/výlučne iba od ■■■■■ dotknutých detí a to s časovým odstupom cca. 2 mesiacov od vzniknutej situácie. Prenesenie zodpovednosti na ■■■■■ ■■■■■, ktoré výchovný prostriedok uložili, nezavaruje objektívnej zodpovednosti centrum ako také. Centrum má svojich zamestnancov, ktorí prichádzajú do priameho kontaktu s deťmi, najmä usmerňovať a kontrolovať v ich prístupe k deťom s ohľadom na ich individuálnu situáciu a zdravotný stav, počas celej doby trvania ich pracovného pomeru.

BEZ ZISTENIA

Podľa § 49 ods. 4 zákona č. 305/2005 Z. z. centrum poskytuje dieťaťu bývanie, stravovanie, obslužné činnosti, osobné vybavenie a zabezpečuje zdravotnú starostlivosť, povinnú školskú dochádzku, prípravu na povolanie a úschovu cenných vecí.

1. V zaslanom oznámení [redacted] [redacted] na zhoršenie duševného stavu, zdravotného stavu na rukách, nohách a so zrakom, ako aj neprivolanie lekára [redacted]. Zo spisovej dokumentácie vyplynulo, že [redacted] absolvovali ihneď po umiestnení vstupnú lekársku prehliadku, následne hospitalizáciu a komplexné vyšetrenie zdravotného stavu vo [redacted]. Uvedené potvrdzuje správa z hospitalizácie na [redacted] od [redacted] do [redacted]. Zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti zo strany centra preukazuje vedená evidencia návštev u všetkých lekárov, termínoch kontrol a predpísaných liekoch [redacted]. Konkrétne [redacted] po ukončení hospitalizácie [redacted] odborné vyšetrenia u neurológa, [redacted], dvoch rôznych klinických psychológov, psychiatra, endokrinológa, gastroenterológa, stomatológa, oftalmológa a dermatológa. Centrum v správe pre Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa [redacted] vo vzťahu k realizácii vyšetrenia na dermatologickej ambulancii uviedlo, že od zistenia ochorenia (pravdepodobne plesň na palci nohy), nebolo možné realizovať vyšetrenie z dôvodu práceneschopnosti lekárky v čase od polovice [redacted] do polovice [redacted], vyšetrenie bolo realizované dňa [redacted]. Vyšetrenie u pediatričky z dôvodu ekzému na rukách [redacted], prepísaný jej bol liek IMAZOL.
2. V evidencii záznamov centra sa [redacted] uvádza absolvovanie preventívnej prehliadky u stomatológa, vyšetrenie u oftalmológa, dermatológa, pravidelná návšteva pediatra, odporúčanie pre vyšetrenie klinickým psychológom.
3. V dozorovanom období ISV vyhodnotila, že centrum neporušilo povinnosť podľa ustanovenia § 49 ods. 4 zákona č. 305/2005 Z. z.
4. V doručenom oznámení [redacted] poukazuje, [redacted] „je v priestoroch detského domova [redacted] k intímny stykom“. [redacted] vo svojej správe zo dňa [redacted] uviedla: [redacted] období a [redacted] sexualitu, rovnako sa to prejavuje aj u [redacted]. Nešlo o nútenie k intímnym stykom, ale o prejavy [redacted] riešené vhodnou formou edukácie, vzhľadom k [redacted] veku, [redacted]. Zamestnanci výchovy absolvovali školenie na tému sexuality pri deťoch so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a následne podľa odporúčaní vzdelávania začali s deťmi pracovať.
5. V doručenom oznámení [redacted] taktiež poukazuje, že [redacted] v centre bránia „v kontakte so [redacted] a vyhrádzajú sa [redacted] a [redacted] má pripravovať [redacted] že [redacted]“. Zo spisových dokumentácií [redacted] vyplýva, že [redacted] sú od [redacted].
[redacted] V súlade s Plánom prípravy

na [REDACTED], ale aj [REDACTED] pracujú s [REDACTED]
na [REDACTED]. Na základe odporúčania klinickej psychologičky [REDACTED]
prebieha nácvik sebaobsluhy, [REDACTED] začať konať [REDACTED], aby [REDACTED]
väčšinu vecí [REDACTED] na čo [REDACTED] z domu. Umožniť [REDACTED] konať nezávisle
má za cieľ rozvíjanie kognitívnych schopností, korigovanie emocionálnych reakcií,
osobnostných vlastností, čím sa má zvyšovať schopnosť k väčšej miere samostatnosti.
Zo správy centra [REDACTED], že [REDACTED] nespolupracujú
od marca 2023, odmietajú komunikovať so zamestnancami centra a telefonicky
komunikujú [REDACTED].+

ZÁVER

Na základe zistených nedostatkov bol vypracovaný protokol o výsledku dozoru.

V Košiciach dňa 09. 04. 2024

Za Inšpekciu v sociálnych veciach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky:

